

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 47 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1926.

PATENTNI SPIS ŠT. 3844

Bultfabriks-Aktiebolaget, Hallstahammar, Švedska.

Naprava pri dvodelni matični zaščiti.

Prijava z dne 25. aprila 1924.

Velja od 1. avgusta 1925.

Prvenstvena pravica z dne 27. aprila 1923. (Švedska).

Izum zadeva matično zaščito, obstoječo iz dvodelne matice, ki se deli po ravnini, nagnjeni proti osi vijakovega klina, in ki je označena s tem, da se oba dela matice dotikata v krogovi (ali bolje slabo eliptični) ravnini, da se istočasno in skupaj z nepretrznimi vijajnimi ovijnicami sečeta in sla skupaj privita na vijakov klin, nakar se drug proti drugemu zaobrmeta, ga pridela v zaščitno lego.

Matico kaže na priloženi risbi sl. 1 s pogledom od strani. Sl. 2 kaže eno polivico matice s pogledom od zgoraj in sl. 3 pre-rez skozi matico.

Oba dela matice se drug drugega dotikata v okrogli (ali slabo eliptični) ravnini, nagnjeni proti osi vijakovega klina, tako da se oni deli, koti in podobno zunanjšega obrisa matice, kateri mole preko njenega cilindričnega jedra, izgadijo izven cilindrične dotikalne ploskve.

Oba matična dela sta opremljena z zavojnicami, ki so v navijalni legi nepretržne, radi česar se morata v tej legi oba dela skupaj priviti na vijakov klin. Po privitju se oba matična dela drug proti drugemu zavrtita, pri čemur delujeta drug na drugega kakor zagvozde ter pridela po nekem obratu, v čisto mehnično zavorno lego.

Ker leži zavorna točka čisto naravno na zunanjem obodu matice, se podeli matičnima deloma vrtilni moment v osni ravnini skozi dotikalno točko, in ta vrtilni moment poveča pritisno silo med matico in vijakovim

klinom in torej tudi silo trenja za pridržavanje protimatice na vijakovem klinu. Ako se n. pr. nahaja zavorna točka v razdalji, ki je enaka dvojnemu polumeru vijakovega klina, postane sila trenja med maticama in klinom dvakrat večja nego pri navadni protimatici, pri kateri leži rezultanta osnih nepotostnih sil v osi vijakovega klina.

Da spravimo matične dele tako pri navijanju, kakor pri odvijanju v zavorno lego, ne sme biti nagnjenost dotikalne ploskve manjša nego zavojni vzpon vijakovega klina.

Risba kaže šesterokotno matico. Zunanji obris matice pa more biti poljuben, ker se oba matična dela dotikata le na okrogli ploskvi.

Patentne lastitve:

1. Dvodelna matična zaščita, pri kateri se oba dela dotikata potom ravnin, nagnjenih proti osi vijakovega klina, označena s tem, da so dotikalne ploskve med matičnimi deli okrogle (slabo eliptične), da so matični deli opremljeni istočasno z nepretrznimi, od obeh delov sekanimi zavojnicami in da leže taki deli zunanjšega obrisa, kateri mole preko cilindričnega jedra matice, izven medsebojnega stika.

2. Dvodelna matična zaščita po lastitvi 1, označena s tem, da se oba matična dela dotikata vzdolž nagnjene ravnine, katere vzpon ni manjši nego zavojni vzpon vijakovega klina.

Fig. 1

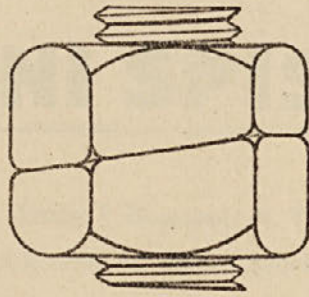

Fig. 2

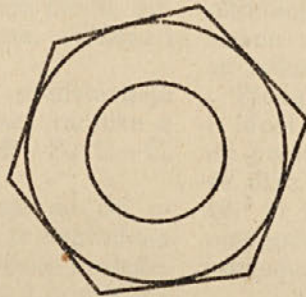

Fig. 3

